

pině, ježto byly pouze zdůrazněním přesvědčení člena německo-křesťanské socialistické strany o důležitosti náboženské výchovy a úcty k náboženskému přesvědčení. Avšak námitka jest bezpodstatná. Zjistiti smysl určitého výroku jest věcí nalézacího soudu; jeho přesvědčením, v tom směru v rozsudku vysloveným — jemuž stěžovatel nemůže vytknouti žádné z formálních vad §u 281 tr. ř. — jest soud zrušovací vázán (§ 288 čís. 3 tr. ř.). V tomto případě dospěl první soud, uváživ doslov výroků, jejich souvislost s jinými pronesenými řečmi, zejména s výrokem katechety Františka J-y, na něž obžalovaný svými výkřiky reagoval, a přihlížeje při tom k seznání svědků průvodních i vývodních a obhajobě obžalovaného, k přesvědčení, že obžalovaný vyhrotil své ironické otázky, uvedené v rozsudku a neodpovídající pravdě buď vůbec (pokud šlo o poměry ve V.) nebo ne v té všeobecnosti jak obžalovaný tvrdil (pokud šlo o domnělé případy jinde se přihodivší) tak, jakoby odstraňování křížů ze škol, nevodění dětí do kostela, stržení kříže v kostele, vycházelo výlučně od českých učitelů, jakoby Češi, po případě česky smýšlející lidé na Hlučínsku byli vůbec nevěrci a ohrožovali náboženskou výchovu dětí. Dále soud zjistil, že obžalovaný užil svých nepravdivých výroků k tomu, aby vyvolal u svých posluchačů nepříznivou náladu a nepřátelské smýšlení proti českým učitelům a česky smýšlející skupině hlučínské, právě pro jich národní smýšlení a že stav, který tím vyvolával, mohl vésti k rozeštvaní obou skupin moravského obyvatelstva Hlučínského, po případě i k násilnostem a nepřátelským činům. V těchto zjištěních jest obsažena objektivní skutková podstata přečinu dle čís. 3 §u 14 zákona na ochr. rep., t. j. popuzování k zášti proti určité skupině obyvatelstva pro jeho národnost. Stejně by byla dána tato skutková podstata i tehdy, kdyby byl prvý soud zjistil, že obžalovaný popuzoval k zášti proti celému českému národu, poněvadž také příslušníci určitého národa, spojení společnou řečí a národním smýšlením, tedy známkou, pro kterou pachatel popuzuje — jsou skupinou — a to velmi početnou — obyvatelstva ve státě. Přes trestní ustanovení čís. 5 §u 14 zák. na ochr. rep., obsahující zvláštní skutkovou podstatu a trestní sankci k ochraně národa a národnostních menšin, nelze obou vylučovati z ochrany čís. 3 §u 14 zákona.

Čís. 1740.

Znak »vědomosti« v druhé větě §u 24 zákona o tisku ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863 vztahuje se pouze na okolnost, že tiskopis jest zabaven; uveřejnění jeho obsahu může se státi i zaviněně.

(Rozh. ze dne 29. září 1924, Zm I 406/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Litoměřicích ze dne 14. března 1924, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin §u 24 zákona ze dne 17. prosince 1862, čís. 6 ř. zák. z roku 1863, a uznal obžalovaného vinným tímto přečinem.

D ů v o d y:

Nalézací soud sprostil obžalovaného, zodpovědného redaktora periodického časopisu »Stráž«, vycházejícího v M. a tisknutého v T., — o němž zjišťuje, že otiskl v 64 čísle jmenovaného časopisu, které vyšlo 25. srpna 1923, část článku »Vyučování náboženství,« jež byla v 63. čísle téhož časopisu, počínajíc slovy »nejhorší tvary . . .« až »nelze pominouti, že« — nálezem státního zastupitelství v M. ze dne 21. srpna 1923, zabavena, přes to, že mu byl doručen konfiskační nález, zabavující onen článek od slov »nejhorší tvary její jsou . . .« až po slova »normálního zdravého člověka,« a obžalovanému bylo, jak prvý soud výslovně zjišťuje, známo, že část článku byla zabavena — s odůvodněním, že obžalovaný neuveřejnil zabavené části článku vědomě, nýbrž omylem, zaměniv nekonfiskované místo článku s konfiskovaným, poněvadž prý pro nával redakční práce četl konfiskační nález jen rychle a zběžně. Právem vytýká zmateční stížnost státního zastupitelství, uplatňujíc důvod zmatku čís. 9 a) Šu 281 tr. ř., že se rozsudek zakládá na nesprávném výkladu zákona. Jde o přečin podle druhé věty Šu 24 tiskového zákona, jehož se dopouští, kdo vědomě tiskem uveřejňuje obsah zabaveného tiskopisu. První soud přehlíží, že znak »vědomosti« se vztahuje v tomto případě pouze na okolnost, že tiskopis jest zabaven, kdežto uveřejnění jeho obsahu může se státi i zaviněně. Jakmile nalézací soud zjistil, že obžalovanému byl konfiskační nález státního zastupitelství v M. doručen, nutno státi na stanovisku (dosavadní judikaturou důsledně zastávaném), že bylo povinností obžalovaného redaktora, by si konfiskační nález pozorně přečetl a přesně se ujistil, která část byla shledána závadnou, dříve než článek v následujícím čísle svého časopisu znovu uveřejnil. Četl-li obžalovaný, jak doznává a prvý soud zjišťuje, nález o zabavení sběžně a nedbale, nelze z toho dovozovati, že bez své viny nevěděl, že část uveřejněného článku je zabavena. Omyl, na který se obžalovaný odvolává, nemůže ho vyvinití, poněvadž jej sám zavinil. Kdyby byl pečlivě splnil svou povinnost jako redaktor ve směru právě naznačeném, nemohl mu ujíti pravý stav věci a byl by se jistě vyvaroval porušení tiskového zákona, jež se mu právem nyní klade za vinu. Poněvadž první soud dospěl k opačnému náhledu jen nesprávným výkladem Šu 24 tiskového zákona, bylo vyhověti odůvodněné zmateční stížnosti a na základě skutkových zjištění nalézacího soudu uznati, jak se stalo.

Čís. 1741.

»Bezbranností« (§ 128 tr. zák.) jest naprostá nezpůsobilost klásti odpor; není jí pouhé překvapení sehnuté osoby.

Skutková podstata Šu 516 tr. zák. nevyžaduje, aby bylo necudným jednáním veřejné pohoršení vzbuzeno; stačí, bylo-li k tomu způsobilé.

V subjektivním směru se vyhledává, aby si pachatel byl vědom toho, že se o jeho činu může (třebas dodatečným vypravováním) dověděti více osob.

(Rozh. ze dne 29. září 1924, Zm I 420/24.)